

Nazwa projektu Projekt ustawy o pomocy dla producentów rolnych w zapłacie części podatku rolnego za 2024 r. Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Stefan Krajewski – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Aleksandra Szelałowska – Zastępca Dyrektora Departamentu Budżetu tel. 22 623 17 64 aleksandra.szelałowska@minrol.gov.pl	Data sporządzenia 12.04.2024 r. Źródło: Inicjatywa własna Nr w wykazie prac: UD 35

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Stosownie do 6 ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. Z 2020 r. poz. 333, z 2023 r. poz. 1450) podatek rolny za rok podatkowy wynosi:

- 1) od 1 ha przeliczeniowego gruntów o powierzchni powyżej 1 ha lub 1 ha przeliczeniowego - równowartość pieniężną 2,5 q żyta,
- 2) od 1 ha użytkowanych rolniczo gruntów o powierzchni do 1 ha lub 1 ha przeliczeniowego - równowartość pieniężną 5 q żyta

– obliczone według średniej ceny skupu żyta za 11 kwartałów poprzedzających kwartał poprzedzający rok podatkowy. Średnią cenę skupu żyta ustala się na podstawie komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, ogłaszanego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, w terminie do dnia 20 października roku poprzedzającego rok podatkowy. Z uwagi na to, że GUS ogłosił za 11 kwartałów poprzedzających IV kwartał 2023 r. cenę żyta wyższą niż w poprzednim roku o 21 % zasadne jest pozostawienie wysokości podatku rolnego na poziomie roku 2023. Decyzję w sprawie obniżenia cen żyta przyjmowanych do naliczania podatku rolnego podejmuje rada gminy.

Z przeprowadzanych przez Szkołę Główną Handlową badań koniunktury w I kwartale 2024 r. w porównaniu z IV kwartałem 2023 r. wynika, że wartość wskaźnika koniunktury (IRGSGR) obniżyła się o 1,7 pkt, do wysokości -24 pkt. Odnotowany w I kwartale br. spadek wartości IRGARG jest skutkiem obniżenia się wskaźnika przychodów gospodarstw.

Z prowadzonych przez Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB w Warszawie badań rachunków makroekonomicznych w rolnictwie wynika, że w 2023 r. wartość produkcji rolnictwa zmniejszyła się w porównaniu do 2022 r. głównie w wyniku zmniejszenia wartości produkcji zbóż oraz wartości produkcji mleka., przy czym utrzymywała się na poziomie roku 2022 wartość zużycia pośredniego przy rosnących kosztach energii i środków ochrony roślin. Wartość produkcji w rolnictwie ogółem zmniejszyła się o 3,8 %.

Największy spadek dochodów doświadczyli producenci zbóż, przy czym w całym rolnictwie realny spadek dochodów (w cenach stałych) wyniósł 6,9 %.

Główny Urząd Statystyczny podaje, że w lutym 2024 r. spadły ceny podstawowych produktów rolnych o 0,2 % w porównaniu do stycznia 2024 r. i o 15,4 % w porównaniu do analogicznego okresu ubiegłego roku.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W projekcie ustawy o pomocy dla producentów rolnych w zapłacie części podatku rolnego za 2024 r. proponuje się zwrot części podatku rolnego w kwocie stanowiącej iloczyn liczby hektarów przeliczeniowych stanowiących podstawę opodatkowania podatkiem rolnym za 2024 r. oraz różnicy między równowartością pieniężną 2,5 q żyta obliczoną według ceny skupu żyta przyjętej przez organ podatkowy jako podstawa obliczenia podatku rolnego za 2024 r. i równowartością pieniężną 2,5 q żyta obliczoną według ceny skupu żyta przyjętej przez organ podatkowy jako podstawa obliczenia podatku rolnego za 2023 r.

Pomoc będzie udzielana w formie opłaty należności części IV raty podatku rolnego przypadającej do zapłaty do dnia 15 listopada 2024 r. albo w formie dotacji wpłaconej na rachunek wskazany przez producenta rolnego we wniosku o pomoc w przypadku, gdy podatek rolny za 2024 r. został w całości zapłacony do dnia złożenia wniosku.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Projekt ustawy zawiera rozwiązania stanowiące domenę prawa krajowego.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Producenci rolni	1 291 tys. gospodarstw rolnych o pow. powyżej 1 ha użytków rolnych (MŚP)	Powszechny spis rolny 2020 r. – Charakterystyka gospodarstw rolnych (GUS 2022)	Projektowana ustawa obniży koszty produkcji rolnej. Średnia pomoc do ha przeliczeniowego wyniesie 38,95 zł ((89,63 zł/q żyta w 2024 r. – 74,05 zł/q żyta w 2023 r.) * 2,5 q żyta/ ha). Przyjmując, że średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego wynosi 11,42 ha. Przy założeniu, że 1 ha = 1 ha przeliczeniowy – średni zwrot podatku rolnego na gospodarstwo wyniesie 444,81 zł.
Gminy	2477	GUS	Gminy ustalą w decyzjach wysokość pomocy na opłatę części IV raty podatku rolnego za 2024 r.
Wojewodowie	16		Składanie wniosków o uruchomienie rezerwy celowej budżetu państwa oraz przygotowanie sprawozdań z realizacji pomocy
Minister właściwy do spraw finansów publicznych	1		Uruchamianie rezerwy celowej budżetu państwa na realizację zadania
Minister właściwy ds. rozwoju wsi	1		Współakceptacja kwot wnioskowanych przez wojewodów z rezerwy celowej budżetu państwa na wypłatę pomocy przez gminy

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy został zamieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348)

Projekt został przekazany do opinii Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu.

Projekt ustawy zostanie skierowany do zaopiniowania o okresie 7 dni od dnia jego otrzymania do następujących organizacji społecznych i instytucji samorządu gospodarczego:

- 1) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych,
- 2) Sekretariat Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”,
- 3) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Rolników Indywidualnych „Solidarność”,
- 4) Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”,
- 5) Krajowy Związek Rolników, Kótek i Organizacji Rolniczych,
- 6) Federacja Związków Pracodawców – Dzierżawców i Właścicieli Rolnych,
- 7) Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników,
- 8) Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych,
- 9) Krajowa Rada Izb Rolniczych,
- 10) Krajowa Izba Gospodarcza, Komitet Rolnictwa i Obrotu Rolnego,
- 11) Związek Zawodowy Rolników „Ojczyzna”,
- 12) Związek Zawodowy Rolników Rzeczypospolitej „Solidarni”,
- 13) Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich,
- 14) Krajowa Rada Spółdzielcza,
- 15) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych,
- 16) Związek Zawodowy Pracowników Rolnictwa w RP,
- 17) Business Centre Club,
- 18) Konfederacja Lewiatan,
- 19) Związek Zawodowy Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „Regiony”,
- 20) Związek Zawodowy Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”,
- 21) Krajowy Związek Rewizyjny Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych,
- 22) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców,
- 23) Rada Dialogu Społecznego,
- 24) Polski Związek Zawodowy Rolników,
- 25) Polskie Stowarzyszenie Zrównoważonego Rolnictwa i Żywności,
- 26) Instytut Gospodarki Rolnej,
- 27) Federacja Związków Kótek i Organizacji Rolniczych RP,
- 28) Federacja Przedsiębiorców Polskich,
- 29) Krajowy Związek Grup Producentów Rolnych – Izba Gospodarcza,
- 30) Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka;
- 31) Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POLSUS”;
- 32) Ogólnopolska Federacja Przedsiębiorców i Pracodawców Przedsiębiorcy.pl,
- 33) Federacja Producentów Żywności Związków Pracodawców,
- 34) Związek Polskie Mięso,
- 35) Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych,
- 36) Polski Związek Producentów Roślin Zbożowych.

Skrócenie terminu opiniowania projektu ustawy wynika z przyjętego rozwiązania nie nakładającego dodatkowych zobowiązań finansowych uczestników procesu.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2023 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem	23,88	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	23,88
budżet państwa												
JST	23,88	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	23,88
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem	279,88	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	279,88
budżet państwa	279,88	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	279,88
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	-256,00	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-256,00

budżet państwa	- 279,88	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-279,88
JST	23,88	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	23,88
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Źródła finansowania													
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Skutki finansowe zostały określone na podstawie zaktualizowanych danych z Ministerstwa Finansów wynikających ze sprawozdania podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego SP-1 część A za 2023 r. i 2024 r. oraz sprawozdań budżetowych za IV kwartał 2023 r. Przedkładany projekt ustawy spowoduje wydatki z budżetu państwa w 2024 r. w kwocie 279,88 mln zł, w tym 23,88 mln zł dla jst z tytułu realizacji zadania zleconego). Pomoc w kwocie 256 mln zł stanowiąca pomoc dla producentów rolnych będzie zaliczona przez gminy na poczet wpłaty części IV raty podatku rolnego należnego od producentów rolnych za 2024 r. Jedynie w przypadku, gdy do dnia złożenia wniosku o pomoc producent rolny opłacił całość podatku rolnego za 2024 r. pomoc zostanie mu wpłacona na wskazany w wniosku o pomoc rachunek bankowy lub rachunek w SKOK. Pomoc wraz z dotacją dla gmin na finansowanie kosztów obsługi pomocy będzie realizowana z rezerwy celowej budżetu państwa poz.....												

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2023 r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	Producenci rolni	256						256
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Wprowadzenie projektowanych przepisów będzie miało wpływ na działalność przedsiębiorców prowadzących działalność rolniczą (MŚP). Możliwość uzyskania projektowanego rozwiązania powinna wpłynąć na poprawę płynności finansowej podmiotów prowadzących działalność rolniczą w gospodarstwach rolnych o powierzchni powyżej 1 ha lub 1 ha przeliczeniowego, a tym samym docelowo na wzrost konkurencyjności gospodarstw rolnych.						
	Rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe (dodaj/usuń)	Projektowana ustawa nie będzie miała wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.						
Niemierzalne	Producenci rolni	Projektowana ustawa powinna przyczynić się do poprawy konkurencyjności gospodarstw rolnych przez obniżenie kosztów produkcji rolnej						
	(dodaj/usuń)							
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń								

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

x tak
 nie
 nie dotyczy

☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☒ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy
Komentarz: Urzędy gmin/miast będą prowadziły nabór wniosków, sprawdzały poprawność danych we wnioskach a następnie przygotowywały zapotrzebowania na płatności do urzędów wojewódzkich. Wojewodowie będą wnioskować do Ministra Finansów o decyzje zwiększające budżet na wypłatę pomocy. Wnioski będą podlegać procedurze akceptacji przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Wojewodowie prześlą otrzymane środki gminom na wypłatę pomocy. Urzędy gmin przygotowują po wypłacie środków sprawozdania rozliczające wykonane zadanie.	
9. Wpływ na rynek pracy	
Wejście w życie projektowanej ustawy nie ma wpływu na inne obszary poza rolnictwem i sektorem rolno-spożywczym.	
10. Wpływ na pozostałe obszary	
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☒ inne: Rolnictwo
☐ informatyzacja ☐ zdrowie	
Omówienie wpływu	Wejście w życie projektowanej ustawy umożliwi zmniejszenie w 2024 r. wysokości podatku rolnego do poziomu z 2023 r.
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Przepisy ustawy wejdą w życie w następnym dniu po dniu ogłoszenia. Po przyjęciu projektu ustawy przez Radę Ministrów projekt zostanie notyfikowany w Komisji Europejskiej na podstawie TCTF.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
Z uwagi na przedmiotowy zakres regulacji projektowanej ustawy jej ewaluacja jest nieuzasadniona.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	
-	